

Röjning

GRUNDER

Mycket talar för röjning

Röjning är en lönsam investering. Det är en åtgärd som leder till hög kvalitet och grova dimensioner. Genom att röja skapas möjligheter för ett positivt netto redan i förstagallringen.

Röjt

Stor
Diameter-
tillväxt
Liten

Små
Storm-och
snöskador
Stora

Liten
Självgallring
Stor

Bättre
Virkeskvalitet
Sämrre

Oröjt

Genom att röja har du möjlighet att styra beståndet mot dina mål. Röjningen förhindrar självgallring, minskar risken för snöbrott, gynnar de bästa stammarna och styr trädslagsblandningen. Det är också en del av ett aktivt naturvårdsarbete.

Kom ihåg att:

- Röjningen påverkar lönsamheten under hela omloppstiden, inte bara vid den första gallringen.
- Utebliven röjning kräver fler gallringar.
- Försenad eller utebliven röjning minskar kraftigt handlingsmöjligheterna i beståndet.
- Röjning ger grövre stammar och stabilare rotsystem vilket minskar risken för stormskador.

Tänk först – och röj sedan!

Målsättningen för beståndet avgör hur röjningen ska utföras.

Huvudprincipen är att röjning skall utföras innan de tänkta huvudstammarna hämmas alltför mycket i sin utveckling genom trängsel från sidan, överskärning eller bådadara.

Röj för kvalitet och kvantitet

Röjning till produktionsförband utförs när barrstammarna är 2–3 meter höga. Ett antal lövträd bör alltid sparas som naturhänsyn, företrädesvis i luckor, bryn och på fuktigare partier. På många fuktiga marker kan björk och al gynnas som huvudstammar eller som skärmträd för gran. Där förutsättningar finns för att få fram stammar av högre kvalitet kan man röja svagare och flera gånger.

Vid kraftiga lövuppslag i barrföryngringar måste man ofta röja ytterligare en gång. Ett alternativ kan vara att lämna en skärm av löv vid första röjningen. Lövskärmen håller tillbaka stubbskotten och kan sedan avvecklas vid nästa röjning eller senare.

Genom att röja hårdare i en 10-meters zon närmast beståndskanten kan man skapa stormfasta träd och därigenom förebygga framtida stormskador. Spara en del underväxt för att öka mångfalden.

Tall

Tallen är ljusberoende. Om förväxande lövstammar hämmar utvecklingen av tallplantorna kan det vara nödvändigt att också göra en tidig lövröjning/plantröjning. En sådan röjning kan göras när plantorna är 0,5–1 meter höga. Beståndet måste sedan slutröjas till produktionsförband efter ytterligare några år.

Gran

Granens kvalitetsutveckling är inte lika beroende av trängsel som tallens. Därför räcker det med röjning direkt till produktionsförband utan att kvaliteten påverkas negativt i någon större utsträckning.

Lövträd

De flesta lövträd är ljusälskande och därför är det viktigt att röjningen sker tidigt och med tillräcklig styrka. För att upprätthålla produktionen och kvaliteten kan det vara nödvändigt med ytterligare en eller två röjningar. En tumregel är att röja när lövträdens grönkronor närmar sig 50 procent av trädhöjden.

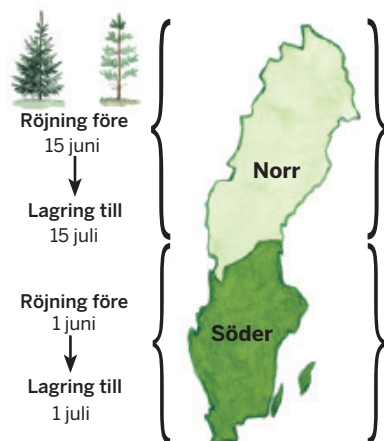
Röj i tid! Björkens grönkrona får inte understiga halva trädhöjden.

Förhindra skogsskador

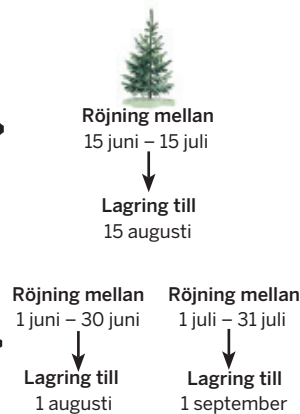
Insektsskador

Klena barr- och lövträd kan röjas året om och lämnas i skogen. För gran (släktet picea) över 10 cm på bark samt tall (arten Pinus silvestris) med skorpbark gäller bestämmel-

Gran/Tall

Gran

Tidpunkt för röjning i barrbestånd med grövre träd.

serna för skyddsåtgärder enligt skogsvårdslagen. Den volym röjt barrvirke som överstiger 5 m³sk/ha måste utforslas eller göras otjänlig som yngelmateriel för skadliga insekter före de tidpunkter som anges i figuren (se ovan).

Röjning och klövvilt

Betesskador i ungskog med tall och löv kan bli omfattande i områden med stor älgstam. Det finns inget sätt att röja som helt eliminerar risken för betesskador. Lokal erfarenhet får avgöra om man vill modifiera röjningen. Många stammar efter röjning och slutröjning vid älgssäker höjd (minst fem meter) är exempel på metoder som använts. För att få mer

vägledning om lämpligt trädslagsval, anpassning av röjningen med mera bör du ta kontakt med din skogliga rådgivare.

Bevara och skapa naturvärden

Inom områden med höga naturvärden tas särskild hänsyn genom att beståndet i de flesta fall lämnas till fri utveckling.

Miljöträd av både barr- och lövträd bör alltid lämnas. Tidigare sparade hänsynsytor skall lämnas orörda liksom nya lämpliga hänsynsytor. I bestånd med ordinära naturvärden bör den generella hänsynen främst inriktas mot att skapa en variation av trädslag men också mot att gynna olika lövträd. Några träd bör friställas vid röjningen för att snabbt kunna växa till sig. Dessutom kan enstaka mindre områden lämnas orörda för att efter hand uppnå självgallring.

Under fåglarnas häckningssäsong bör röjning undvikas.

Variation och skiktning

Dimensionsutveckling

Kulturminnen

Lövskogsarter

Vem kan utföra röjning?

Den som inte kan eller hinner utföra röjningen själv, kan ta kontakt med entreprenörer direkt eller få hjälp genom, skogsägarföreningar, skogsbolag eller annan virkesköpande organisation eller företag. Dessa kan oftast åta sig att utföra röjningen eller förmedla kontakt till någon röjningsentreprenör. Du kan också vända dig till Skogsstyrelsen för information med mera.

För mer information Röjning

Broschyren visar de ekonomiska fördelarna med att röja och förklarar vad du bör tänka på i samband med röjning, både när det gäller produktionsvärden och när det gäller miljöhänsyn. 36 sidor

Best.nr. 0523

www.skogsstyrelsen.se/bocker

Kontakta Skogsstyrelsen för mer information. Se även hemsidan www.skogsstyrelsen.se

© Skogsstyrelsen, 2013
All fakta innehåll i informationsbladet överensstämmer med Skogsstyrelsens folder *Röjning - Grunder*. Best. nr. 1034

Redaktör: Royne Andersson
Illustrator: Nils Forshed